

Sterke toename aantal bedrijfsopleidingen

3 miljoen keer naar cursus

Bedrijfsopleidingen zijn in zes jaar tijd een stuk populairder geworden: in 1999 zijn door werknemers 2,9 miljoen keer interne of externe cursussen gevolgd, 76 per honderd werknemers. Opleidingen in de techniek, bouw en productie en de cursussen boekhouding en financiën worden het meest gevolgd.

In 1993 volgden werknemers in Nederland 1,2 miljoen keer een cursus. In 1999 is dat 2,9 miljoen, 76 cursussen op honderd werknemers. Net als in 1993 zijn het in 1999 de werknemers van de financiële instellingen die het meest naar cursussen gaan. Ook bij de delfstoffenwinning en in de bouwnijverheid worden veel cursussen gevolgd. In de bouwnijverheid gaan de werknemers gemiddeld wel drie keer vaker naar een cursus dan in 1993.

Flinke groei

De grotere bedrijven sturen hun werknemers vaker naar een cursus. In kleine en middelgrote bedrijven – 10 tot 50 werknemers – was de cursusdeelname in 1993 nog 20 procent, in 1999 is het al 70 procent. In grote bedrijven (200 werknemers of meer) waren er in 1993 nog 50 deelnemers per 100 werknemers, nu zijn dat er meer dan 80.

Niet alleen groeit het aantal gevolgde cursussen, ook het aantal werknemers dat naar minstens één cursus gaat, groeit behoorlijk. Vooral bij de kleinere bedrijven is sprake van een flinke groei, van 13 procent van de werknemers naar 37 procent. Maar ook bij de grotere bedrijven doen steeds meer werknemers minstens één cursus (27 procent van de werknemers in 1993,

57 procent van de werknemers in 1999). Mensen volgen vaak meer dan één cursus: werknemers doen in 1999 gemiddeld 1,9 cursussen. In 1993 waren dat gemiddeld 1,4 cursussen.

Technische opleidingen

Zeventien procent van de cursussen worden besteed aan technische opleidingen: techniek, bouw en productie. Deze opleidingen worden vooral gevolgd in de industrie en bij het overige bedrijfsleven. Direct daarna volgen de cursussen boekhouding en financiën en informatica, computervaardigheden en data-verwerking. Cursussen op het gebied van de persoonlijke vaardigheden worden ook veel gevolgd (12 procent).

Opvallend is dat de cursussen persoonlijke vaardigheden vooral in de bedrijfsklasse elektriciteit, gas en water erg populair zijn, 35 procent van hun cursussen worden aan deze cursussen besteed. De cursussen 'diensten' hebben betrekking op persoonlijke verzorging, horeca, transport- en veiligheidsdiensten, zoals bijvoorbeeld brandbeveiliging, bewaking en militaire trainingen. De cursussen boekhouding en financiën worden vooral gevolgd door werknemers uit de financiële instellingen, wat natuurlijk niet verwonderlijk is.

Onderzoek bedrijfsopleidingen

De gegevens in deze bijdrage zijn afkomstig van het *Onderzoek Bedrijfsopleidingen* dat in een groot aantal Europese landen is uitgevoerd. De resultaten van het Nederlandse onderzoek zijn gebaseerd op gegevens afkomstig van 4,4 duizend bedrijven met 10 of meer werknemers. De resultaten van het onderzoek over 1993 zijn aangepast zodat deze gegevens vergelijkbaar zijn met die van het laatste onderzoek.

Een groot deel van de gegevens van het *Onderzoek Bedrijfsopleidingen* betreffen de interne en externe opleidingen die worden ondersteund door de werkgever in de vorm van tijd en/of geld. Bij de opleidingen zijn niet meegeteld de opleidingen in het kader van het leerlingwezen en opleidingen op de werkplek. Onder de uitgaven aan interne en externe cursussen vallen ook de arbeidskosten van opleidingsuren onder werktijd en de arbeidskosten van het opleidingspersoneel.

Kennis opbouwen

Bedrijven zien dus steeds meer het belang in van kennisuitbreiding van hun werknemers. Hiermee zullen hun werknemers beter zijn toegerust om hun werk zo goed mogelijk te verrichten. Maar de werknemer bouwt met een cursus niet alleen kennis op. Het volgen van een cursus kan ook stimulerend zijn om in contact te komen met anderen die in dezelfde branche werken. Veel medewerkers vinden het ook leuk om er iets bij te leren en zullen het waarderen als hun chef ze naar een cursus stuurt. Aan de andere kant kost een opleiding geld en dat is bijna altijd meer dan alleen het cursusgeld. De medewerker zal meestal een periode afwezig zijn, waardoor tegenover de arbeidskosten in die periode geen opbrengsten staan. Er worden reiskosten gemaakt, soms verblijfskosten, bedrijven stellen ruimtes beschikbaar en er moet cursusmateriaal aangeschaft worden. Grotere bedrijven hebben zelfs vaak personeel in dienst om cursussen te geven of te organiseren.

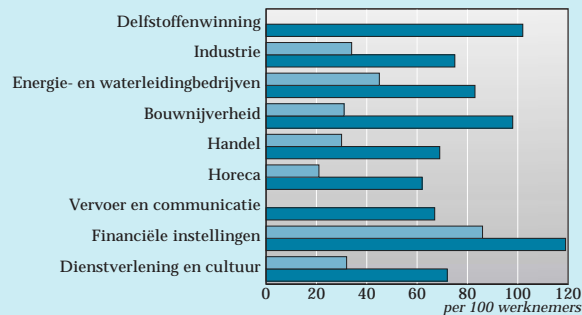
Opleidingskosten

De totale uitgaven van particuliere bedrijven aan interne en externe opleidingen zijn toegenomen van 1,5 miljard euro in 1993 tot meer dan 3 miljard euro in 1999, een verdubbeling. Als percentage van de arbeidskosten zijn de opleidingskosten minder hard toegenomen, van 1,8 procent in 1993 tot 2,7 procent in 1999. Financiële instellingen geven relatief het meeste uit aan cursussen. Een kleine vijf procent van de arbeidskosten gaat daar op aan opleidingskosten. Andere bedrijfstakken die veel geld uitgeven aan cursussen zijn de delfstoffenwinning en dienstverlening en cultuur.

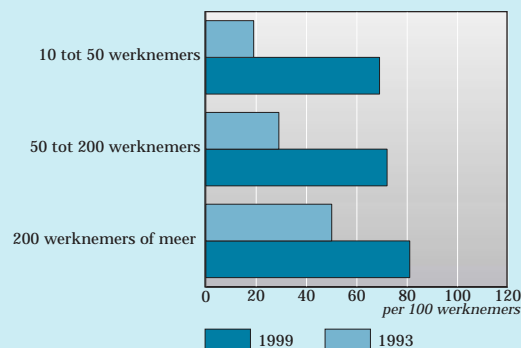
Martje Roessingh

Cursussen

naar bedrijfstak

naar bedrijfsgrootte

naar type, 1999

Bron: CBS, *Onderzoek bedrijfsopleidingen 1999*

Opleidingskosten

